

Анна Покровская

ПЪЛКОВОДЦИТЕ

НА ДРЕВНИЯ СВЯТ

Издателство

ПАРИТЕТ

РУСКИ КНИГИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ПЪЛКОВОДЦИТЕ НА ДРЕВНИЯ СВЯТ

Анна Покровская. 240 стр.

Превод: Горанка Цветкова; Антоанета Горинова

Тази книга разказва за най-известните пълководци от древността: Тутмос Велики, Дарий I, Александър Македонски, Ханибал Барка, Гай Марий, Луций Корнелий Сула, Спартак, Гней Помпей, Юлий Цезар, Атила и др. Всеки от тях би могъл да се нарече национален герой и доблестен защитник, допринесъл за престижа на народа си, укрепил силата и разширил границите на своята държава. Тази увлекателна военна история за древния свят рисува образите на представените пълководци като разкрива интересни факти от живота и военните им постижения, а илюстрациите успешно допринасят за визуализацията на различните събития, при които се развиват отделните действия.

Просперитетът и независимостта на всяка отделна държава, както и благоденствието на нейните поданици, винаги са зависели от таланта на военните ѝ лидери. Кръвожаден завоевател или благодетел за своите поданици е Чингис хан? Чудовище или гений е Александър Велики, който успешно прекроява картата на цяла Европа? Подвизите на тези пълководци винаги ще останат част от световната историята, чийто ход обичайно се предопределя не другаде, а именно по бойните полета.

**За поръчки на книги от сайта
www.paritetbg.com – 20% отстъпка.**

Всички права са защитени. Никаква част от тази книга не може да бъде възпроизведена в каквато и да е форма без писменото разрешение на притежателя на авторските права.

ISBN 978-619-153-462-3

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДИСЛОВИЕ.....	5
ФАРАОНИ ВОИНИ	9
<i>Тутмос III Велики</i>	11
<i>Аменхотеп II</i>	17
<i>Рамзес II Велики</i>	21
<i>Птолемей I Спасителя</i>	29
ЦАРЕТЕ НА ПЕРСИЯ.....	35
<i>Кир II Велики</i>	37
<i>Дарий I</i>	47
ГРЪКО-ПЕРСИЙСКИТЕ ВОЙНИ	57
<i>Воините на гръцките полиси. Фаланга</i>	59
<i>Битката при Маратон</i>	65
<i>Битката при Термопилите</i>	67
<i>Темистокъл</i>	71
<i>Александър I Македонски</i>	79
ПЪЛКОВОДЦИТЕ НА РИМСКАТА ИМПЕРИЯ	93
<i>Сципион Африкански срещу Ханибал Барка</i>	95
<i>Гай Марий</i>	121
<i>Луций Корнелий Сула</i>	129
<i>Митридат VI Евпатор</i>	139
<i>Спартак</i>	147
<i>Гней Помпей</i>	159
<i>Гай Юлий Цезар</i>	165
<i>Марк Випсаний Агрипа</i>	179
<i>Арминий</i>	187
<i>Луций Септимий Север</i>	197
<i>Луций Домиций Аврелиан</i>	207
<i>Аларих I</i>	217
<i>Атила – повелителят на хуните</i>	227

Анна Покровская е родена през 1980 г. в семейството на морски офицер и лекарка. Тя е историк, кандидат на историческите науки, журналист. Завършва Московския педагогически държавен университет, занимава се с преподавателска дейност, защитава дисертация. Покровская признава, че винаги е искала да стане историк и че винаги се е интересувала от живота на конкретни хора, а не от глобалните процеси. Тя се занимава с популяризирането на историческата наука – пише статии и книги, посветени на различни исторически теми.

ПРЕДИСЛОВИЕ

Пророците, дипломатите и мислителите несъмнено са оказвали съществено влияние върху хода на историята, но тяхната дейност е станала възможна единствено благодарение на онази защита, която са им осигурявали военните предводители. През цялата си история народите, които са имали щастието да дадат на света велики пълководци, са били в състояние да защитават своята земя и дори да налагат волята си на съседите. А цивилизациите, лишени от изтъкнати военачалници, са били покорени или унищожени от враговете.

Войните винаги са били спътници на човечеството. Имало е войни за превземане на нови територии, за пазари и сфери на влияние, за световно господство и в името на други цели. Хората не само са свикнали с тях, но и отдавна са се научили да водят страховитото счетоводство на войната, делейки времето на своята история на мирно и военно. Учените са изчислили, че за последните петдесет века народите са преживели повече от 14 500 големи и малки войни. За всичките години на съществуване на човечеството едва около 300 години са били мирни. До настоящия век то е познавало само локални войни, ограничени по територия и брой на участващите държави, макар и съперническите страни да са понасяли големи загуби. Великият китайски пълководец Сун Дзъ, живял през VI – V в. пр.н.е., смятал, че при превземането на градове трябва да се предвидят 30 процента загуба на

собствени войски. Статистиката свидетелства: от 1601 до 1700 година във войни са загинали 3,3 млн. души, от 1701 до 1800 година – 5,3 млн. души, от 1801 до 1913 година – 5,6 милиона. Както виждаме, с техническия прогрес расте броят на жертвите, принасяни на молоха¹ на войната.

В древния свят, който обхваща времето от IV хилядолетие пр.н.е. до V в. н.е., войните са имали характер на завоевателни походи с участието на хиляди, а понякога на десетки хиляди хора. Морският флот на водещите държави в древността наброявал до неколкостотин бойни кораба. Поради това продължителността на тогавашните войни можела да достига до няколко десетилетия. Пример за това са гръко-персийските и Пуническите войни. В хода на войните воюващите страни правели дълги походи на територията на противника, унищожавали вражеските комуникации, обсаждали и щурмували градовете. Войските се снабдявали основно за сметка на превзетите територии.

В тази книга са събрани биографиите на военачалници, изиграли решаваща роля за своето време и оказали с дейността си съществено влияние върху хода на историята. Статиите са разположени в хронологичен ред. Тук няма жизнеописания на митологични и легендарни герои, чиито биографии не са основани на установени исторически факти. Всички пълководци, включени в нашия списък, са живели преди много векове; тяхната слава и историческото им значение са издържали провер-

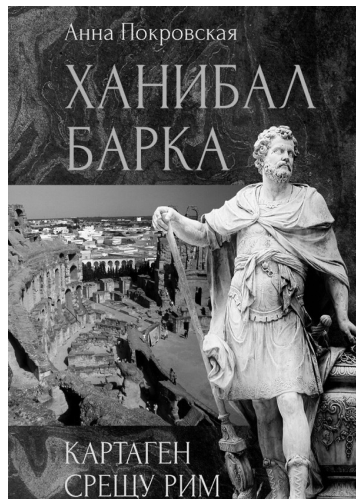
¹ Молох – древен бог на слънцето, огъня и войната в семитската митология, на който се принасяли в жертва деца от знатни семейства, изгаряни живи върху жертвеници (мит.); тиранична и безпощадна сила, която изисква пълно подчинение или непрекъснати човешки жертви (прен.). – Бел. прев.

ката на времето. В тези биографии се опитахме да дадем обща оценка на историческото място и личния принос на всеки от тях. В едни случаи просто представяме постиженията на един или друг военачалник и това ни се струва достатъчно; в други случаи дейността на пълководеца е съпоставена с дейността на неговите съвременници.

Френският император Наполеон I Бонапарт пише: „Не римските легиони покориха галите, а Цезар. Не картагенската войска, а Ханибал взе страха на римляните. Македонската фаланга нямаше да стигне до Индия, ако не беше Александър“.

ИСТОРИЧЕСКИ КНИГИ ОТ **АННА ПОКРОВСКАЯ**

ЦЕНИ: от 19.90 лв. до 21.90 лв.

За поръчки от сайта www.paritetbg.com

20% ОТСТЪПКА

ФАРАОНИ ВОИНИ

Мраморен бюст на фараон Тутмос III

Тутмос III Велики (1481 г. пр.н.е. – 1425 г. пр.н.е.)

*Т*ой управлява през XV век пр.Хр. и е петият фараон от XVIII династия. Цялата си енергия посвещава на войни и походи, насочени към разширяване границите на Египетското царство.

Личността му изпъква с по-голяма индивидуалност, отколкото на всеки друг цар на Старото египетско царство, с изключение на Ехнатон... Геният му, проявил се в някога скромния жрец, ни кара да си спомним за Александър и Наполеон. Тутмос създава първата истинска империя и е първата световна личност, първият световен герой... Неговото царуване ознаменува цяла епоха не само в Египет, но и в целия Изток, известен по онова време. Никога преди това в историята един човек не владее съдбините на такава многобройна нация и не ѝ придава толкова централизиран, траен и в същото време подвижен характер, така че в продължение на много години нейното влияние да се пренася с неизменна сила на друг континент...

*Джеймс Хенри Брестед,
американски археолог и историк*

Тутмос III е фараонът, който без преувеличение може да бъде наречен Велики. Той е най-значимият фараон – воин и пълководец, в египетската история. За външността му може да се съди по неговата мумия и многобройните му скулптурни изображения. Бил е невисок, набит чо-

век, с ниско чело, голяма уста, пълни устни и орлов нос. Бил е много силен и страстно е обичал лова.

Мирната политика на Хашепсут – предшественицата на Тутмос на трона, води до това, че сирийските царе, които с години не са виждали под стените си египетски войски, започват да проявяват независимост и дързост спрямо фараона и повече да не го признават за повелител. Царят на Кадеш подтиква князете на градовете в Северна Палестина и Сирия да създадат голяма коалиция срещу Египет. Тутмос III решава да възстанови господството на Египет в тези области и да накаже непокорните. През 1469 г. пр.Хр. той събира 20-хилядна войска и нахлува в Палестина.

Фараонът дава сражение при крепостта Мегидо. Той построява армията си с вдлъбната форма в средата и изпъкнали флангове. Северният фланг на египтяните, оказал се между фланга на хиксосите и крепостта Мегидо, атакува и изтласква неприятелския център.

Царят лично предвождаше армията си, могъщ, подобен на огнен език, действаше с меч си. Той си пробиваше път напред и никой не можеше да се сравни с него, убиваше враговете, вземаше князете им в плен, колесниците им, обшити със злато, заедно с конете им.

Останките от армията на врага побягват от бойното поле. Египтяните се захващат да грабят лагера на победените и изпускат възможността да нахлуят в крепостта по петите на противника. Налага им се да обсадят Мегидо. След седем месеца крепостта капитулира. Трофеите на египтяните са 924 колесници, 2238 коня и хиляди глави добитък. След това те разрушават още няколко палестински крепости. Всичките заловени в Мегидо 330 князе признават властта на фараона. За пълното смазване на въстанието обаче на Тутмос му се налага да предприеме още 15 похода в Палестина.

Победата на Египет в битката при Мегидо не е случайна. Тя е постигната благодарение на по-добрата организация и дисциплина на армията на Тутмос III. Във войската на фараона служат както египтяни, така и либийски и нумидийски наемници. Египетската войска се дели на подразделения от 6, 40, 60, 100, 400 и 600 воени. Подразделенията се обединяват в отряди по 2000, 3000 и 10 000 души. Обикновено армията се състои от 3 или 4 отряда с различна численост. При такъв разчленен боен ред е възможно сравнително лесно и бързо да се правят дълги преходи и да се осъществява сложно маневриране.

Благодарение на подробните надписи по стените на храма на Амон в Карнак знаем за всички събития от войната на Тутмос III в Палестина. Всички походи намират отражение на стените на храма: през 1461 г. пр.Хр. египтяните превземат крепостта Уарджей; през 1460 г. пр.Хр. опустошават околностите на Кадеш; през 1459 г. пр.Хр. пада Улаз; през 1457 г. пр.Хр. войната се прехвърля на територията на Митани. По това време в Митани започват вътрешни размирици и държавната власт е отслабена. Египтяните изтласкват царете на Митани от Сирия. За да продължи войната обаче, на фараона му е нужен флот. Спешно във Финикия от ливански кедър са построени много кораби и върху талиги са доставени до Ефрат. Тутмос III се прехвърля на отсрещния бряг, но там не открива митанийци. Те са избягали. „Нито един от тях дори не посмял да хвърли поглед назад, побягнали като стадо дивеч в степта.“ Фараонът качва войската на корабите и поема по течението на реката, като разрушава градове и селища.

Тутмос пише: *„Запалих ги, моето величество ги превърна в развалини. Взех като пленници всичките им хора,*

безбройния им добитък, както и вещите им, отнех тяхното жито, оскубах ечемика им, изсякох всичките им горички и всичките им плодни дървета“.

През 1455 г. пр.Хр. има нова битка с царя на Митани Паратарна – при град Арани. Тутмос III лично вдъхновява войните си. Митанийците не издържат на натиска на египтяните и побягват към града, като изоставят конете и колесниците си. Опора на недоволните в Сирия остава само град Кадеш, който египтяните превземат през 1448 г. пр.Хр. С падането на тази крепост те разпростират властта си над цяла Сирия.

Въпреки че са многобройни, войните на Тутмос III не са обременителни за Египет. Те са победоносни и плячката връща разходите. Войната храни война. В Египет като река текат злато, добитък, платове, дървен материал, хиляди пленници.

Финикийски галери, каквито преди никога не са виждани в Египет, радват очите на любопитната тълпа в Тива. С тези кораби роби влачат многобройни бали редки финикийски платове, златни и сребърни съдове, изрязани от слонова кост украшения, изящни колесници, облицовани с черно дърво и обковани със злато и сребро, чудни коне за фараонските конюшни. Подобни сцени везирите и чиновниците на фараона обичат да ги увековечават в разкошни фрески по стените на гробниците си, където могат да се видят и досега. Фантастични богатства се стичат в столицата на фараона. Веднъж в съкровищницата са претеглени около 8943 фунта (4056,48 кг) слитъци злато и сребро, получени под формата на данъци от покорените народи!

Фараонът прави щедри дарения на храмовете. На празника Опет – най-големият годишен празник в чест на Амон, Тутмос принася в дар на бога три града, превзе-

ти от него в Южен Ливан, а освен това богата сбирка от златни, сребърни и от скъпоценни камъни съдове, част от плячката, взета в Ретен. Нещо повече, за да обезпечи постъпления за поддържане на храма в същите разкошни рамки, дава на жреците не само трите града, но и богати земи в Горен и Долен Египет, като добавя и огромни стада и много азиатски пленници. Така е сложено началото на забележителното положение на жреците на Амон, на техните богатство и влияние.

На 30-ата годишнина от управлението му архитектът на Пуемра издига в Тива юбилейни обелиски. На един от тях са изписани горди думи в чест на връщането на фараона от голям поход: „Тутмос, пресякъл начело на своята армия голямата извивка на Нахарин (Ефрат) – могъщо и победоносно“.

Към края на царуването на Тутмос III Египет достига най-голямото могъщество в историята си. През този период няма съмнение, че това е най-могъщата държава в Стария свят. Данъци, придружени с декларации за покорство на фараона, изпращат нубийците, либийците, сирийците, царете на Вавилон, Асирия, хетите, жителите на страната Пунт (на брега на Червено море).